

EKONOMSKA KOMISIJA UJEDINJENIH NACIJA ZA EVROPU

UNECE STANDARD FFV-07

koji se odnosi na plasman i tržišni kvalitet

**BOROVNICE i DIVLJE BOROVNICE
(*Vaccinium myrtilus* i *Vaccinium corymbosum*)**

IZDANJE 2006

UJEDINJENE NACIJE
Njujork, Ženeva 2006

NAPOMENA

Radna grupa zaduženo za standarde kvaliteta poljoprivrednih proizvoda

Tržišni/komercijalni standardi kvaliteta Radne grupe Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu - UNECE za standarde kvaliteta poljoprivrednih proizvoda pomažu odn. omogućavaju međunarodnu trgovinu, ohrabruju proizvodnju visoko kvalitetnih proizvoda, utiču na poboljšanje profitabilnosti i štite interese potrošača. Standarde Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu – UNECE koriste vlade, proizvođači, trgovci, uvoznici, izvoznici, i druge međunarodne organizacije, i pokrivaju veliki opseg poljoprivrednih proizvoda, uključujući sveže voće i povrće, suve i sušene proizvode, seme krompira (semenski krompir), meso, cveće, jaja i proizvode od jaja. Za više informacija o standardima Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu - UNECE za poljoprivredne proizvode, posetite našu internet stranicu <www.unece.org/trade/agr>.

Postojeći standard za borovnice se zasniva na dokumentu TRADE/WP.7/GE.1/2004/25/Add.5. Standard je usvojen na šezdesetdrugoj sednici Radne grupe.

Oznake koje se koriste i prezentacija materijala u ovoj publikaciji ne sadrže izraz bilo kakvog stava od strane Sekretarijata Ujedinjenih Nacija u vezi sa pravnim statusom bilo koje zemlje, teritorije, grada ili oblasti njene nadležnosti, ili koji se odnosi na ograničavanje njenih granica . Pominjanje naziva kompanija ili komercijalnih naziva proizvoda ne znači njihovo odobravanje od strane Ujedinjenih Nacija.

Materijal se slobodno može citirati ili štampati, ali potrebna je potvrda.

Molimo vas da kontaktirate službu na sledećoj adresi ukoliko imate komentare ili pitanja:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
Geneva 10, CH-1211, Switzerland
Tel: +41 22 917 1366
Fax: +41 22 917 0629
e-mail: agristandards@unece.org

UNECE STANDARD FFV-07
Koji se odnosi na plasman i tržišni/komercijalni kvalitet

BOROVNICA

I. DEFINICIJA PROIZVODA

Ovaj standard se odnosi na borovnicu uzgajanu od *Vaccinium myrtillus L.* i borovnicu sledećih sorti *Vaccinium corymbosum L.*, *Vaccinium australe Small*, *Vaccinium angustifolium Ait.* , kao i njihove hibride, koji se plasiraju na tržište u svežem stanju, a nisu uključeni u ovaj standard borovnice gore navedenih sorti za industrijsku preradu..

II. ODREDBE KOJE SE ODOSE NA KVALITET

Svrha standarda je definisane zahteva koji se odnose na kvalitet borovnica u fazi kontrole pri izvozu, nakon njihove pripreme i pakovanja.

A. Minimalni zahtevi

U svim klasama, podležu posebnim odredbama za svaku klasu i dozvoljene tolerancije, borovnice moraju biti:

- neoštećene, netaknute
- zdrave; proizvod pogođen truljenjem ili pogrošanjem stanja koje ga čini nepodobnim za konzumiranje je isključen
- čist, praktično slobodan od bilo kakve, vidljive strane materije, i neopran
- svežeg izgleda
- bez prisustva štetočina
- bez prisustva oštećenja prouzrokovanog štetočinama
- bez čvrstih (nerazvijenih) plodova
- bez abnormalne spoljašnje vlage
- bez ikakvog stranog mirisa i/ili ukusa.

Borovnice moraju brati pažljivo ubrane.

Stanje i stepen zrelosti borovnica moraju biti takvi da omogućavaju:

- da borovnice izdrže transport i rukovanje, i
- da u zadovoljavajućem stanju stignu na odredišno mesto.

B. minimalni zahtevi koji se odnose na zrelost ploda

Moraju biti dovoljno razvijeni i moraju pokazivati zadovoljavajuću zrelost.

C. Klasiranje

Borovnice se klasiraju u tri klase opisane dalje u tekstu:

(i) "Extra" klasa

Borovnice u ovoj klasi moraju biti vrhunskog kvaliteta, Moraju imati karakteristike sorte ili komercijalnog/tržišnog tipa. Moraju praktično biti pokrivene voskastim cvetom i bez prisustva grozdova/povezanih bobica.

Borovnice moraju biti bez prisustva bilo kakvih oštećenja, sa izuzetkom neznantih površinskih oštećenja, pod uslovom da ta oštećenja ne utiču na opšti izgled proizvoda, na kvalitet, kvalitet tokom čuvanja/skladištenja proizvoda i izgled u pakovanju.

(ii) Klasa I

Borovnice u ovoj klasi moraju biti dobrog kvaliteta. Moraju imati karakteristike sorte ili komercijalnog/tržišnog tipa. Moraju praktično biti pokrivene voskastim cvetom i bez prisustva grozdova/povezanih bobica.

Sledeći neznatni defekti/nedostaci, međutim, mogu biti dozvoljeni pod uslovom da ne utiču na opšti izgled proizvoda, na kvalitet, kvalitet tokom čuvanja/skladištenja proizvoda i izgled u pakovanju:

- neznatni defekt/nedostatak u boji
- neznatni defekt/nedostatak u razvijenosti
- neznatno manje čvrstine.

(iii) Klasa II

U ovu klasu spadaju borovnice koje ne mogu biti po svojim karakteristikama svrstane u više klase ali zadovoljavaju minimalne zahteve navedene gore u tekstu.

Sledeći defekti/nedostaci mogu biti dozvoljeni pod uslovom da borovnice zadržavaju svoje osnovne, ključne karakteristike sa stanovišta kvaliteta, kvalitet tokom čuvanja/skladištenja proizvoda i prezentacije:

- defekti/nedostaci u boji
- defekti/nedostaci u razvijenosti
- manje čvrstine
- neznatno curenje soka, ali praktično bez zgnječenih plodova.

III. ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA VELIČINU

Određivanje veličine nije obavezno.

IV. ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA TOLERANCIJE

Tolerancije u odnosu na kvalitet će biti dozvoljene u svakom pakovanju za proizvod koji ne zadovoljava zahteve navedene za tu klasu.

A. Tolerancije koje se odnose na kvalitet

(i) "Extra" klasa

5 procenata prema težini borovnica koje ne zadovoljavaju zahteve definisane za tu klasu, ali zadovoljavaju zahteve Klase I, kao izuzetak, je uključeno u toleranciju za tu klasu.

(ii) Klasa I

10 procenata prema težini borovnica koje ne zadovoljavaju zahteve definisane za tu klasu, ali zadovoljavaju zahteve Klase II, kao izuzetak, je uključeno u toleranciju za tu klasu. U okviru tolerancije u odnosu na kvalitet, dozvoljeni su nezreli plodovi, prezreli plodovi ili oštećene borovnice ¹. Takođe, do 1 procenta prema težini borovnica, dozvoljeno je prisustvo lišća i peteljki.

(iii) Klasa II

10 procenata prema težini borovnica koje ne zadovoljavaju ni zahteve klase ni minimum zahteva, sa izuzetkom proizvoda pogođenih truljenjem ili bilo kojim drugim oblicima pogoršanja kvaliteta koji ih čine nepodobnim za konzumaciju. U okviru tolerancije u odnosu na kvalitet, dozvoljeni su nezreli plodovi, prezreli plodovi ili oštećene borovnice ². Takođe, do 2 procenta prema težini borovnica, dozvoljeno je prisustvo lišća i peteljki.

V. ODREDBE KOJE SE ODNOSI NA PREZENTACIJU

A. Uniformnost/ujednačenost

Sadržina svakog pakovanja mora biti ujednačena i da sadrži samo borovnice istog porekla i kvaliteta.

U "Extra" klasi i Klasi I, sadržaj svakog pakovanja mora praktično biti ujednačen u pogledu zrelosti plodova..

Vidljivi deo sadržaja pakovanja mora biti reprezentativan za ceo sadržaj pakovanja.

B. Pakovanje

Borovnice se moraju pakovati na takav način da štite na adekvatan način proizvod sadržan u njima.

Materijali koji se koriste unutar pakovanja moraju biti novi, čisti i takvog kvaliteta da se izbegne bilo kakvo spoljašnje ili unutrašnje oštećenje proizvoda. Korišćenje materijala, posebno hartije/papira koji nosi žig sa trgovačkim specifikacijama je dozvoljeno pod uslovom da je mastilo/boja korišćena za štampu, kao i etiketa, netoksična, kao i lepak kojim se lepi etiketa.

Pakovanja, osim definisanih tolerancija u odnosu na kvalitet za svaku klasu, moraju biti bez prisustva lišća, peteljki ili bilo kog stranog materijala.

¹ Borovnice sa neznatnim pukotinama na koži koje ne utiču na njihovu jestivost kao ni na njihovu otpornost na transport, ne smatraju se oštećenim.

² Borovnice sa neznatnim pukotinama na koži koje ne utiču na njihovu jestivost kao ni na njihovu otpornost na transport, ne smatraju se oštećenim.

C. Prezentacija

Borovnice mogu biti pakovane, prezentovane na sledeći način:

- u malim pakovanjima
- u malim otvorenim korpicama
- u gajbicama.

VI. ODREDBE KOJE SE ODOSE NA OBELEŽAVANJE

Svako pakovanje³ mora nositi oznaku sa navedenim sledećim informacijama, slovima grupisanim na istoj strani, čitljivim i neizbrisivim tekstom, koji je vidljiv sa spoljne strane:

A. Identifikacija

Pakovao)	naziv i adresa i/ili
i/ili)	zvanično izdat ili
Distributer)	odobren kod/šifra. ⁴

B. Priroda proizvoda

- "Borovnice" gde je to pogodno.

C. Poreklo proizvoda

- Zemlja porekla i, kao opcija, oblast/region gde je voće uzgajano, ili nacionalni, regionalni ili lokalni naziv mesta.

D. Komercijalne specifikacije

- Klasa
- Neto težina (opcionalno).

E. Zvanični znak kontrole (opcionalno)

Objavljeno prvi put 1964
Revidirano 1994, 2006

³ Jedinice pakovanja proizvoda prepakovanog za direktnu prodaju potrošačima ne podleže ovim odredbama obeležavanja ali mora ispunjavati nacionalne odredbe/zahteve. Međutim, obeležavanje navedeno ovde mora postojati na paketu/pakovanju za transport koje sadrži takve jedinice pakovanja.

⁴ Nacionalno zakonodavstvo u određenom broju zemaljazahteva jasnu deklaraciju naziva i adrese. Međutim, u slučaju kada se koristi kod/šifra, referenca "pakovao i/ili distributer (ili ekvivalentna skraćena)" mora biti navedena u uskoj vezi sa kodom/šifrom.